

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem, wydanym w dniu 11 stycznia 2017 roku w sprawie I C 926/13 Sąd Rejonowy w Pabianicach w punkcie 1. zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki H. P. kwotę 23.000 złotych z odsetkami szczegółowo opisanymi w sentencji orzeczenia tytułem zadośćuczynienia, w punkcie 2. zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem odszkodowania za uszkodzenia pojazdu kwotę 2.700 zł wraz ze szczegółowo opisanymi odsetkami, w punkcie 3. zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem odszkodowania za koszty leczenia kwotę 1.700 zł wraz z odsetkami, w punkcie 4 oddalił powództwo w pozostałej części, w punkcie 5 ustalił, że powódka winna ponieść koszty procesu w 39 %, a pozwany w 61 %, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu oraz w punkcie 5 nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 366 zł tytułem opłaty.

U podstaw zaskarżonego rozstrzygnięcia znalazły się ustalenia, iż 3 maja 2012 roku powódka była ofiarą wypadku komunikacyjnego. Odpowiedzialność za wypadek ponosi pozwany jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy. W wyniku wypadku powódka doznała uogólnionego urazu kręgosłupa szyjnego, klatki piersiowej z mnogimi złamaniami żeber i uraz kolana prawego. W związku z wypadkiem pozostaje również uraz nerwu łokciowego lewego w okolicy rowka nerwu łokciowego. U powódki wystąpił również zespół pourazowy. Z tytułu obrażeń fizycznych biegli stwierdzili pięcioprocentowy uszczerbek na zdrowiu, z tytułu nerwicy pourazowej siedmioprocentowy. Natomiast złamania żeber zostały wyleczone. Zniekształcenie dwóch żeber nie ma związku z wypadkiem (wyrok k. 294 - 303).

Od powyższej opisanego orzeczenia apelację wywiodła strona powodowa, zaskarżając wyrok w części – w zakresie oddalenia powództwa oraz co do kosztów postępowania.

Zaskarżonemu orzeczeniu apelujący zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, to jest:

a. art. 233 § 1 K.p.c. poprzez błędną ocenę dowodu z opinii A. P. (1) – biegłego z zakresu chirurgii i uznanie, że opinia ta nie jest wewnętrznie sprzeczna, jest logiczna i przydatna dla ustalenia stanu faktycznego będącego podstawą faktyczną orzekania, w sytuacji, gdy prawidłowa ocena tego dowodu winna doprowadzić do wniosku, iż opinia biegłego zawiera wewnętrzne niedające się pogodzić sprzeczności i zawiera istotne błędy, które prowadzą do błędów w ustaleniach faktycznych polegających na przyjęciu, że złamanie żeber u powódki nie skutkuje powstaniem trwałego uszczerbku na zdrowiu, co doprowadziło do wadliwego ustalenia stanu faktycznego sprawy;

b. art. 217 § 3 K.p.c. w związku z art. 227 K.p.c. w związku z art. 278 K.p.c. w związku z art. 162 K.p.c. – poprzez oddalenie wniosku dowodowego powódki o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu chirurgii, podczas gdy okoliczności faktyczne mające być ustalone tym dowodem nie były dostatecznie wyjaśnione, właściwe ustalenie stanu faktycznego wymagało wiadomości specjalnych, a opinia biegłego A. P. (2) była wadliwa, wewnętrznie sprzeczna i nie była przydatna dla ustalenia stanu faktycznego;

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

a. art. 445 § 1 K.c. poprzez ustalenie zadośćuczynienia dla powódki w kwocie rażąco zaniżonej, nie mieszczącej się w kryteriach zadośćuczynienia odpowiedniego do zakresu doznanej przez powódkę krzywdy.

Dodatkowo apelująca wносиła o dopuszczenie w postępowaniu apelacyjnym dowodu z opinii biegłego z zakresu chirurgii – na okoliczność ustalenia urazów, jakich doznała powódka w związku ze zdarzeniem z dnia 3 maja 2012 roku, rozmiaru cierpień fizycznych i psychicznych powódki, przebiegu procesu leczenia, rokowań na przyszłość odnośnie stanu zdrowia powódki, wysokości trwałego i długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z punktu widzenia chirurgicznego.

Wobec podniesienia powyższych zarzutów apelująca wносиła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zasądzenie na rzecz powódki zadośćuczynienia w kwocie 40.000 zł z odsetkami od kwoty 11.000 zł – ustawowymi od dnia 25 czerwca 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia do dnia zapłaty i od kwoty 29.000 zł – ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz zmianę orzeczenia o kosztach procesu z uwzględnieniem zmiany wysokości zasądzonej kwoty (apelacja k. 311 - 315).

W odpowiedzi na apelację pozwana wносиła o oddalenie apelacji i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych (odpowieź na apelację k. 325 - 326).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się zasadna, skutkując zmianą zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności należy jednak stwierdzić, iż Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własny stan faktyczny ustalony przez Sąd Rejonowy.

Sąd pierwszej instancji skrupulatnie i trafnie dokonał ustalenia stanu faktycznego, a ocena dowodów zaprezentowanych w toku postępowania zasługuje na aprobatę, jako nie przekraczająca zasady swobodnej oceny dowodów. W szczególności prawidłowo sąd ocenił zgromadzone w tej sprawie dowody z opinii biegłych lekarzy specjalistów co do skutków wypadku drogowego dla stanu zdrowia powódki; nie było w tej sprawie żadnych przesłanek do przeprowadzenia w sprawie dowodu z kolejnej opinii biegłego chirurga ani na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji ani też przed sądem odwoławczym. Opinia znajdująca się w materiałach sprawy przekonująco wyjaśnia, dlaczego biegły nie uznał za możliwe przyznania trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego skutkiem złamania żeber. Biegły dokonał badania powódki i kompleksowo ocenił stan jej zdrowia – tym samym zaprezentowane w opinii wnioski trafnie sąd pierwszej instancji uznał za logiczne i przekonujące. Apelacja w zakresie zarzutów naruszenia prawa procesowego stanowi w istocie polemikę z prawidłowo dokonaną oceną materiałów sprawy. Apelująca przykładając ogromną wagę do okoliczności braku ustalenia przez biegłego chirurga trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki, zapominając iż określona procentowo wartość uszczerbku na zdrowiu ma w sprawach o przyznanie zadośćuczynienia tylko drugorzędne, pomocnicze znaczenie. Procentowy uszczerbek na zdrowiu nie ma bezpośredniego przełożenia na stopień cierpienia i fizycznych i psychicznych związanych z wypadkiem, które często są bardzo znaczne mimo braku uszczerbku na zdrowiu lub przy niewielkim jego zakresie; z drugiej strony często wysokość procentowego uszczerbku na zdrowiu jest wysoka mimo umiarkowanego cierpienia poszkodowanego. Sama apelująca nie neguje przy tym, że z opinii biegłych wyłania się kompletny, spójny obraz skutków zdrowotnych wypadku, któremu uległa powódka. W ocenie sądu odwoławczego treść zgromadzonych w sprawie dowodów pozwoliła sądowi pierwszej instancji ustalić stan faktyczny w sposób pełny, warunkujący wyprowadzenie z niego trafnych wniosków co do wysokości należnych powódce roszczeń.

Należy poszkodowanemu zadośćuczynienie nie może być mechanicznie mierzone przy zastosowaniu stwierdzonego procentowego uszczerbku na zdrowiu” (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2005r., I PK 47/05). Co więcej, wysokość sum pieniężnych zasądzanych z tytułu zadośćuczynienia w innych przypadkach, choćby w podobnych stanach faktycznych, nie może stanowić dodatkowego, wiążącego kryterium ustalania jego wysokości (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2008r., II CSK 78/08). Na jego wysokość wpływ ma szereg innych czynników.

Oczywiste jest również, że szkody niemajątkowej nie da się wymierzyć w kategoriach ekonomicznych. Świadczenie pieniężne nie może w pełni naprawić uszczerbku na zdrowiu, może ono jednak złagodzić jego następstwa i pomóc w zaspokojeniu potrzeb powoda, jakie pojawiły się po wypadku.

Z tego punktu widzenia, oceniany z perspektywy prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, zarzut apelacyjny oparty o naruszenie art. 445 § 1 K.c. okazał się zasadny. W ocenie sądu odwoławczego obraz całości skutków zdarzenia dla powódki uzasadniał przyznanie zadośćuczynienia w kwocie zgłoszonej w toku postępowania. Należy w tym kontekście przypomnieć, że w przypadku powódki do rozważenia były zarówno cierpienia i ich skutki o charakterze psychicznym,

jak i fizycznym. Obie grupy tych cierpień wystąpiły u powódki w stopniu stosunkowo poważnym. Z jednej strony, na skutek traumatyzującego doświadczenia rozwinęła się u powódki nerwica pourazowa, poważnie utrudniająca powódce funkcjonowanie w życiu codziennym, z drugiej strony wystąpiło dolegliwości fizyczne. Część z nich przybrała charakter długotrwały, jak na przykład utrzymujące się do dzisiaj drętwienie ręki. Należy jednak uwypuklić także bardzo nasilone dolegliwości bólowe spowodowane przez złamane żebra. Brak podstaw do orzeczenia trwałego uszczerbku na zdrowiu z tym związanego nie powoduje, że cierpień takich nie było. Uraz polegający na złamaniu żeber jest z natury rzeczy bardzo bolesny, przez dłuższy czas (jak wynika z opinii biegłego – przez około 6 tygodni) praktycznie uniemożliwiający stronie funkcjonowanie.

Kompleksowa analiza zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego doprowadziła zatem sąd odwoławczy do wniosku o konieczności zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie w całości powództwa. Rozstrzygnięcie to skutkowało też zmianą rozstrzygnięć o kosztach postępowania poprzez obciążenie pozwanego w całości kosztami postępowania, w tym opłatą od pozwu w zakresie rozszerzenia powództwa w toku postępowania.

O zmianie zaskarżonego wyroku orzeczono na podstawie art. 386 § 1 K.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania drugoinstancyjnego zostało oparte na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu wyrażonej w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Powódka wygrała postępowania apelacyjne w całości wobec oddalenia apelacji. Stąd też należy jej się od przeciwnika procesowego zwrot kosztów, które w drugiej instancji sprowadziły się do 850 zł opłaty od apelacji i wynagrodzenia pełnomocnika powódki, wyrażającego się w tej sprawie kwotą 1.800 zł. Wynagrodzenie pełnomocnika powódki zostało określone w oparciu o treść Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania drugo instancyjnego, czyli w styczniu 2017 roku (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800).